

Kumppanuudet oppimisen foorumeina

Leena Välimaa, KM, lehtori, projektipäällikkö Tulevaisuuden terveysterveyst, Lapin ammattikorkeakoulu

Asiasanat: kumppanuus, oppiminen, asiantuntijuus

Johdanto

Ammattikorkeakoulun rooli kumppanina on hyvin merkityksellinen työelämälähtöisen kehittämisen ja aluekehityksen näkökulmasta. Elinkeinoelämä, työ- ja toimintaympäristöt ovat jatkuvassa muutoksessa. Tämän päivän työelämä edellyttää työntekijöiltä itseltään jatkuvaa, tietoista osaamisen tarpeiden tunnistamista. Työnantajan tehtävänä on vastata näihin työntekijän osaamisen tarpeisiin. Oppiminen ja osaamisen kehittäminen aina suhteessa johonkin, joten kehittäminen sekä yksilö- että organisaatio tasolla edellyttää kumppanuuksia. Kumppanuuksissa myös ammattikorkeakoulun työntekijä tai opiskelija on oppijan roolissa, oivaltamassa uutta ja kehittämässä omaa asiantuntijuuttaan. Kumppanuudet TKI-toiminnassa, opetuksessa ja palveluliiketoiminnassa tarjoavat monenlaisia oppimisympäristöjä myös ammattikorkeakoulun omalle henkilöstölle ja ammattikorkeakoulun opiskelijoille.

Asiantuntijana palveluliiketoiminnan kumppanuuksissa

Kumppanuudet ja verkostot palveluliiketoiminnassa ovat monipuolisia oppimisen foorumeita. Esimerkiksi yksittäistä yritykselle tuotettavaa koulutuspalvelua suunniteltaessa, ajatellaan ensisijaisesti tilaajan ja kohderyhmän tavoitteita. On kuitenkin hyvä tiedostaa, että ammattikorkeakoulun asiantuntijat, jotka suunnittelevat ja tuottavat innovatiivisia koulutuspalveluita ovat itse myös osallisina oppimisprosessissa. Nämä ainutlaatuiset kokemukset tarjoavat monenlaisia oppimistilanteita ja mahdollisuuksia asiantuntijan oman osaamisen kehittämiseen ja syventämiseen ajankohtaisista asioista. Oppimiskokemukset voivat liittyä esimerkiksi teknologiaosaamiseen, digitaalisiin ratkaisuihin tai kestävän kehityksen osaamiseen.

Palveluliiketoiminnalla tuetaan työelämän edellyttämää osaamisen kehittämistä, jota voidaan toteuttaa työelämän kontekstissa tai Lapin ammattikorkeakoulun kehittämis- ja oppimisympäristöjä hyödyntämällä.

Erilaiset palveluliiketoiminnan kumppanuudet työelämän kanssa tarjoavat konkreettisen kosketuksen työelämän ajankohtaisiin kehittämistarpeisiin ja haasteisiin. Nämä kumppanuudet ja verkostot toimivat yhdyssiteenä myös työelämän, ammattikorkeakoulun opetushenkilöstön ja opetuksen kehittämisen välillä. Näitä yhteistyön kokemuksia voidaan hyödyntää monin tavoin opetussuunnitelmatyössä ja opetuksen kehittämisessä.

Tutkintokoulutuksien kumppanit oppimisympäristöinä

Opetukseen liittyvät kumppanuudet esimerkiksi ulkomaisten korkeakoulujen kanssa mahdollistavat sekä opiskelijoille että opettajille kv-vaihdon kautta monipuolista kansainvälisyys- ja monikulttuurisuus osaamista. Kansainvälinen vuorovaikutus, viestintä ja toiminnan kehittäminen omalla alalla on ammattikorkeakoulusta valmistuvan opiskelijan kompetenssia, jota tutkinto-opiskelija voi hankkia kansainvälisessä vaihdossa tai esimerkiksi suorittamalla opintoja kv-hankkeissa. Kansainväliset hankkeet tarjoavat opiskelijalle hyviä mahdollisuuksia monikulttuurisuutta huomioivien toimintatapojen kehittämisestä työyhteisöissä. Tämän päivän globaalien ilmiöiden vaikutuksien ja mahdollisuuksien tiedostaminen ja tunnistaminen on myös osaamista, jota kansainvälisten kumppanuuksien kautta opiskelijat voivat saada itselleen.

Ammattikorkeakoulututkintojen yhteinen kompetenssi, työelämässä toimiminen, pitää sisällään mm. sen, että opiskelija ymmärtää muuttuvan työelämän kompleksisuuden ja omaa resilienssiä muuttuvissa työelämän tilanteissa. Kokemukset erilaisissa oppimisympäristöissä tehdyistä työharjoitteluista vahvistavat opiskelijan resilienssiä ja haasteellisten tilanteiden hallintaa ja ongelmanratkaisutaitoja. (Arene 2022.)

Ammattikorkeakoulun opettajalta edellytetään vahvaa ja ajantasaista substanssiosaamista omalta alaltaan. Myös opettaja voi syventää osaamistaan työskentelemällä joitakin viikkoja kumppanuus organisaatioissa tai yrityksissä. Opettajalla on mahdollisuus hyödyntää työelämäjaksolla kertynyttä osaamista mm. opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Työelämäjakso on opettajalle hyvä mahdollisuus päästä kokemaan ja päivittämään omaa osaamistaan käytännön työelämään.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan foorumit

Tutkimus- kehittämis- ja innovaatiotoiminta kansallisissa ja kansainvälisissä hankkeissa tarjoaa opettajalle innovatiivisia, monialaisia yhteistyön mahdollisuuksia. Ne ovat myös erinomaisia foorumeita oman asiantuntijuuden, osaamisen vahvistamiseen ja edelleen kehittämiseen. Erityisesti monialaiset hankkeet tarjoavat mahdollisuuden tarkastella asioita eri tieteenalojen näkökulmasta. Se edellyttää rohkeutta pysähtyä, olla avoin ja aidosti kiinnostunut eri näkökulmista ja siten laajentaa omaa tietoisuutta ja osaamista. Myös oman asiantuntijuuden jakaminen ja oman alan tiedon tuottaminen kehittämishankkeissa yhteisten tavoitteiden mukaisesti on yhteiskunnallisesti ja myös kansainvälisestikin vaikuttavaa toimintaa.

Opiskelijoille monialaisten hankkeiden verkostot tarjoavat projektiopintoja tai työharjoittelumahdollisuuksia ja sitä kautta mahdollisuuden ymmärtää työelämän dynaamisuutta. Hankkeissa opiskelijoille mahdollistuu yhteistyön tekeminen, ongelmatilanteiden luovat ratkaisut ja toimintatapojen uudistaminen eri alojen toimijoiden kanssa. Ne tarjoavat hyvä foorumin myös eettisen osaamisen kehittämiseksi, keinoja esimerkiksi eettisiin arvoihin perustuvaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. (Arene 2022.)

Lopuksi

On tärkeää tiedostaa, kuinka monipuolisia ja arvokkaita ammattikorkeakoulun kumppanuudet ovat henkilöstölle ja opiskelijoille. Miten ainutlaatuisia mahdollisuuksia ne tarjoavat tutkinto-opiskelijoille omien vahvuuksien tunnistamiseen ja ammatilliseen kehittymiseen? Kuinka ne tukevat ammattikorkeakoulun asiantuntijoita ja opettajia innovatiivisuuteen ja oman asiantuntijuuden vahvistamiseen? Kumppanuudet opettavat myös eri organisaatioiden käytänteistä, toimintatavoista ja kulttuurista. Kumppanuudet voivat toimia ikään kuin peilinä, joiden kautta voimme nähdä oman organisaatiomme vahvuuksia, mutta samalla myös kehittämistarpeita. Yhteistyö mahdollistaa hyvien käytänteiden jakamista ja niistä oppimista.

Lähde:

Suositus ammattikorkeakoulujen yhteisistä kompetensseista ja niiden soveltamisesta. Arene 2022. Viitattu 12.4.2022. [Suositus ammattikorkeakoulujen yhteisiksi kompetensseiksi.pdf \(arene.fi\)](#)